

Чернігівська обласна літературно-мистецька газета

Виходить з 11 листопада 2020 року

Чернігівщина. Україна. Світ

Обласна бібліотека названа іменем Русових

Десятки років вона носила ім'я Володимира Короленка, класика російської літератури. Котрий, втім, був українцем по батькові, поляком по матері, народився і помер в Україні (відповідно на Волині і у Полтаві, де жив останні роки). Але через російську агресію в на-

шій країні йде процес дерусифікації, вилучення з публічного простору імен, пов'язаних з російською історією і культурою.

Обговорення пропозицій нової назви йшло серед громадськості кілька місяців. Найбільш рейтинговими стали два варіанти назви.

Це класик української літератури, просвітник Леонід Глібов, котрий багато років жив і творив у Чернігові, тут помер і похований. Інший варіант – подружжя Русових. Софія Русова (1856 – 1940) родом

з села с. Олешня на Ріпкинщині, видатна діячка українства, педагог, одна з активних діячів Української Народної Республіки, згодом української еміграції, де і померла у Празі. Її чоловік Олександр Русов (1847 – 1915) – відомий земський статистик, громадський діяч. Життя і праця подружжя, в тому числі активна громадська діяльність, були тісно пов'язані з Чернігівщиною. Русови були в числі засновників Чернігівської публічної бібліотеки, яка нині і є обласною. Кілька років тому при вході до неї відкрито пам'ятну дошку на честь Русових.

4 червня сесія Чернігівської обласної ради ухвалила рішення перейменувати обласну бібліотеку ім. Короленка, присвоївши їй ім'я Софії та Олександра Русових. Після виконання потрібних юридичних процедур по перейменуванню, кілька тижнів тому заклад офіційно почав діяти під новою назвою.

Календар серпня

Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека видає щорічний календар «Знаменні і пам'ятні дати Чернігівської області на 2023 рік». Укладачі: Л. Студьонова, І. Каганова. Відп. за вип.: І. Аліференко. Друкуємо серпневу частину календаря.

5 – в м. Митава (нині Єлгава, Латвія) народився Бернгард Фридрихович Бурзі (1863 – 1909), історіограф, філолог-класик, епіграфіст, педагог, доцент, екстраординарний та ординарний професор. З серпня 1899 р. викладав грецьку словесність у Ніжинському історико-філологічному інституті. В інститутських «Известиях» опублікував дослідження історико-філологічного характеру.

16 – народився Віталій Терентійович Корж (1938), політик, громадський діяч, народний депутат України 4 – 6 скликань, кандидат економічних наук. Народився в с. Дроздівка Куликівського р-ну, автор книги біографічно-краєзнавчих оповідок «Єківоки» (Чернігів, 2019).

20 – народився Петро Васильович Одарченко (1903 – 2006), літературознавець, критик, педагог, член НСП України. З 1923 до 1933 року його доля була пов'язана з Ніжинським інститутом народної освіти: студент, аспірант, викладач, в. о. доцента. У 1933–1937 рр. – арешт і заслання. З 1944 р. – емігрант. Проживав і помер у Вашингтоні (США).

24 – в с. Хрипівка Городнянського р-ну (нині Чернігівського) народився Левко Григорович Лук'яненко (1928 – 2018), Герой України, дисидент, багаторічний в'язень радянських таборів, депутат Верховної Ради України кількох скликань. Деякий час проживав у Чернігові.

Новий номер журналу «Літературний Чернігів»

102-ге число щоквартального літературно-мистецького журналу Літературної спілки «Чернігів» і помандрувало до передплатників.

У розділі «Поезія» журнал друкує громадянську і філософську лірику нашого земляка, лауреата Шевченківської премії Леоніда Горлача із книги «Осінь гнізда».

Віктор Татарин пропонує уривок з повісті «Філіжанка мрії», Тетяна Яковенко, Альона Мороз – оповідання, Марія Шевченко, Станіслав Новицький, Ганна Верес-Демиденко, Ніна Горбань – добірки віршів.

Головний редактор «Літературного Чернігова» Михась Ткач друкує оповідання «Заповіт емігранта», в якому поміщається 100 років боротьби за Україну і закінчується сьогоднішніми днями та словами «життя не зупинити».

Часопис подає гумористичне оповідання Владислава Савенка про «тяжку» подорож українського пенсіонера до Варшави.

Рубрику перекладів відкривають поезії члена Кирило-Мефодіївського братства Олександра Навроцького. Поет, перекладач Станіслав Шевченко допоміг українському читачу побачити рідною мовою написане цим поетом у XIX столітті польською.

Друкується відгук Миколи Шумського на ще не видану книгу пісень Анатолія Шкуліпи «Я у казці живу».

У рубриці «Незабутні земляки» – матеріали допитів репресованої чернігівської поетеси Ладі Могилянської з її кримінальної справи, розпочатої у січні 1929 року, а також спогад про поетесу поета Марка Вороного, якого репресували 1935 року. Дослідження Владислава Савенка називається: «Ладя Могилянська: двічі репресована українська поетеса».

Розділ рецензій містить такі публікації. Анатолія Шкуліпи – про Володимира Кузьменка, збірку «Навпроти: вірші і поеми». Про книгу Григорія Самойленка «Пантелеймон Куліш і Ганна Барвінок: доля, Україна, любов» пише Олександр Забарний. Книгу Аліни Шевченко «Небесна сповідь» представляє Михась Ткач. Наталія Нікітіна розповідає про книгу Олени Мамчич «Загортає слова у вічність...»

Творча зустріч у бібліотеці Сновська

3 серпня засновник і редактор нашої газети, а також газети «Світ-інфо» Петро Антоненко зустрівся в міській бібліотеці з місцевими журналістами, літераторами, читачами і співробітниками бібліотеки. Розповів про свої газети. Також провів представлення своєї нової книги «Вечірне танго», виконав під гітару власні бардівські пісні. Гість висловив вдячність аудиторії за увагу до преси, літератури. Подякував за організацію зустрічі колективу бібліотеки на чолі з її директоркою Юлією Слелцовою.

Книга «Вечірне танго» – в «Інтермеццо»

Нова книга прози і поезії редактора нашої газети Петра Антоненка, представлення якої пройшло в ряді бібліотек і Музеї М. Коцюбинського, є в продажу в Чернігівському культурно-мистецькому центрі «Інтермеццо» (вул. Шевченка, 9).

Обласний поетичний фестиваль «Дотиком душі»

У обласній універсальній науковій бібліотеці пройшов VI обласний поетичний фестиваль «Дотиком душі». Фестиваль було започатковано бібліотекою (директорка Інна Аліференко) і Літературною спілкою «Чернігів» (голова Михайло Ткач).

Нині взяли участь понад 100 авторів. Тому захід тривав два дні. 9 червня – онлайн-частина (виступи учасників в інтернеті), 10 червня – офлайн-частина, що відбулася в читальному залі бібліотеки. Долучилися поети з Чернігова, Київки, Бобровиці, Корюківки, Прилук, Ніжинщини, Менщини, Коропщини, Бахмачини, Ічнянщини, Новгород-Сіверщини. На зв'язку були Херсон і закордон: Угорщина, Німеччина, Польща, Австралія, США, Бельгія.

Фестиваль відбувся у межах обласної програми сприяння функціонуванню української мови як державної в Чернігівській області на 2023 – 2028 роки. До складу журі увійшли представни-

ки влади, бібліотек, педагога вчителів, письменників.

Стосовно тематики – червоною ниткою звучала війна. А також любов, філософські роздуми, іскорки гумору.

Під час офлайн-частини пролунали чудові музичні номери у виконанні лауреата всеукраїнських конкурсів та фестивалів Сергія Гончаренка, солісток Театру пісні «Забава» Світлани Вертебної і

Поліни Котляр та учасника фестивалю Ігоря Меліхова.

Лауреатам минулого фестивалю було вручено авторські примірники альманаху «Первоцвіт», де вміщено добірки їхніх віршів. Кращі твори учасників цього фестивалю будуть надруковані у новому випуску альманаху «Первоцвіт», журналі «Літературний Чернігів», на сайті бібліотеки.

«Україна – європейська країна!»

Самою назвою програми артисти духового оркестру обласного філармонійного центру під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України Анатолія Ткачука підкреслили устремління нашої держави бути в сім'ї вільних народів. У програму, представлену глядачам у червні, увійшли твори композиторів, які представляють розмаїту музичну палітру світу, насамперед держав, що допомагають Україні протистояти

ворогу. Це, зокрема, композиції Карла Тейке (Німеччина), Якоба де Гаана (Нідерланди), Луїса Кардозу (Португалія), Саймона Воллеса (Велика Британія), Карела Краутгартнера (Чехія), Чака Беррі (США), Кшиштофа Пендеревського (Польща).

Велику частину програми склали твори українських авторів – Миколи Лисенка, Мирослава Скорика, Віталія Волкомора. Також композиції і обробки художнього

керівника та головного диригента оркестру. Неповторного звучання додали програмі соло музикантів Сергія Сетуна, Петра Тимошенка, Марини Зажигай, Артема Джевагірова, Олександра Шершкова, Світлани Савостенко, Ольги Прищепи, Андрія Романенка, Катерини Абдрахімової, Костянтина Міненка, Андрія Токара, Валерія Мацака. У концерті взяли участь вокалісти Марина Коваленко, Юрій Захожий, Олена Турак.